

Rtęć - postrzeganie właściwości i zastosowanie

Raport z badania

Badanie zrealizowane w ramach kampanii:

Partnerzy kampanii:

Badanie zrealizował:

Metodologia

Rtęć - postrzeganie właściwości i zastosowanie

- Badanie, w ramach którego respondentom zadano pytania dotyczące rtęci, zrealizowane zostało:
- techniką wywiadu wspomaganego komputerowo (CAPI)
 - w dniach **17-20 listopada**
 - na losowej, ogólnopolskiej **reprezentatywnej próbie** mieszkańców Polski w wieku **15 i więcej lat**
 - na grupie liczącej **1000 osób**.

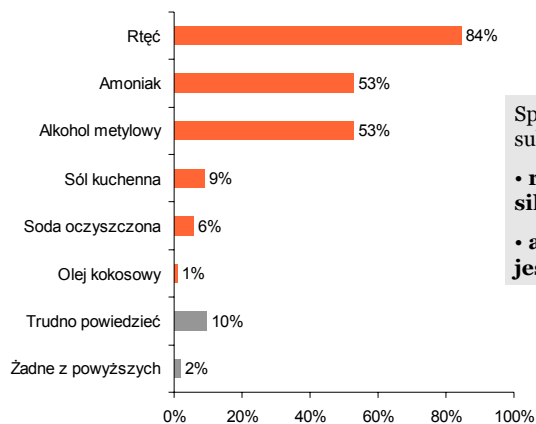

Wyniki badania

Rtęć – postrzeganie właściwości i zastosowanie

Które substancje chemiczne są Pana(i) zdaniem toksyczne?

N= 1000

Spośród uwzględnionych w pytaniu substancji:

- **rtęć i amoniak są substancjami silnie toksycznymi**
- **a alkohol metylowy (metanol) jest trujący.**

Wyniki badania

Rtęć – postrzeganie właściwości i zastosowanie

Substancje toksyczne

→ Za toksyczną, rtęć uznaje 84% Polaków. Na amoniak i alkohol metylowy wskazuje 53% badanych. Powszechnie używane w kuchni – sól kuchenna oraz soda oczyszczona – jako toksyczne wymieniane są przez odpowiednio 9% i 6% respondentów. Na olej kokosowy wykorzystywany zarówno w gotowaniu, jak i kosmetyce, wskazuje co setna osoba. Odpowiedzi „żadne z powyższych” udziela 2% uczestników badania a „trudno powiedzieć” 10%.

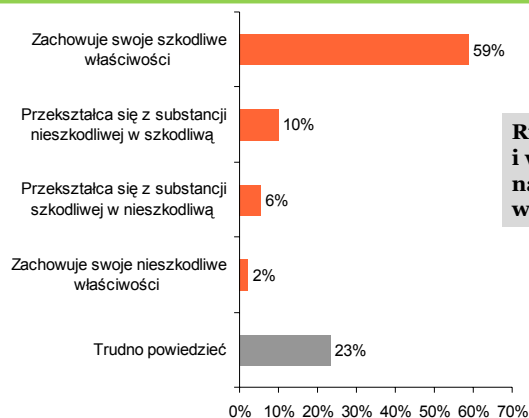
- Mężczyźni w porównaniu do kobiet częściej uznają rtęć za toksyczną (odpowiednio 88% i 82% wskazań).
- Z perspektywy kategorii wiekowych grupą, która w największym stopniu zdaje sobie sprawę z toksyczności rtęci są osoby w wieku 30-39 lat (92%). Najmniej zorientowani w temacie są najmłodsi (15-19 lat) i najstarsi (60 i więcej lat) respondenci – 78-79%.
- Wraz ze wzrostem wykształcenia, rośnie świadomość szkodliwości substancji (wykształcenie podstawowe – 63% osób uznaje rtęć za toksyczną; wyższe – 93%).
- Również wzrost wielkości miejsca zamieszkania wpływa na poziom orientacji w tematyce szkodliwości – wśród mieszkańców wsi na toksyczność rtęci wskazuje 75%, a wśród osób z największych miast ponad 90%.
- Grupą zawodową, w której właściwości rtęci są najlepiej znane, są kierownicy i specjaliści (93%).

Wyniki badania

Rtęć - postrzeganie właściwości i zastosowanie

Substancje chemiczne w zetknięciu ze środowiskiem naturalnym mogą się różnie zachowywać. Co, Pana(i) zdaniem, dzieje się z rtęcią w zetknięciu ze środowiskiem naturalnym?

Rtęć jest szkodliwa i w zetknięciu ze środowiskiem naturalnym zachowuje swoje właściwości.

N = 1000

Wyniki badania

Rtęć - postrzeganie właściwości i zastosowanie

Rtęć w zetknięciu ze środowiskiem naturalnym

➔ Właściwą odpowiedź na pytanie o zachowanie rtęci w zetknięciu ze środowiskiem naturalnym zna niemal 60% Polaków. Prawie co piąty przyznaje, że nie wie, jakiej udzielić odpowiedzi. Wśród tych, którzy się mylą, największy odsetek (10%) stanowią ci, którzy sądzą, że rtęć przekształca się z substancji nieszkodliwej w szkodliwą. Aż 6% uważa, że rtęć przekształca się z substancji szkodliwej w nieszkodliwą, a 2%, że zachowuje swoje nieszkodliwe właściwości.

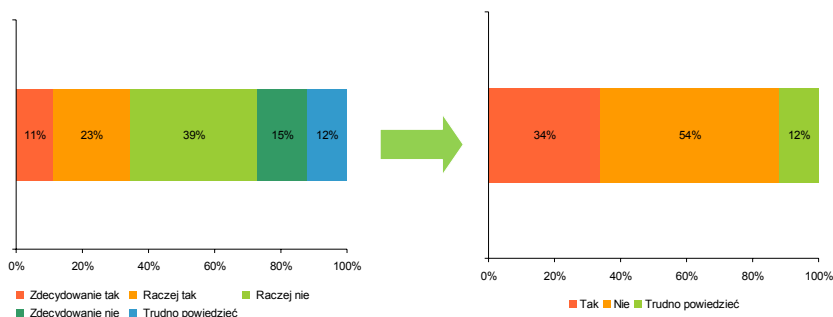
- Wnioski wynikające z analizy pytania o rtęć w środowisku naturalnym są analogiczne do tych wyciągniętych w odniesieniu do oceny toksyczności rtęci – świadomość Polaków na temat rtęci jest niewielka.
- W porównaniu do ogółu badanych, szczególnie osoby w wieku 30-39 lat, respondenci z dyplomem uczelni wyższej, kierownicy i specjaliści częściej wiedzą, jak rtęć zachowuje się w zetknięciu ze środowiskiem naturalnym.

Wyniki badania

Rtęć – postrzeganie właściwości i zastosowanie

Czy gdyby rozbił się Panu(i) termometr rtęciowy to wiedział(a)by Pan(i), jak postępować, by zneutralizować działanie rtęci?

N= 1000

Wyniki badania

Rtęć – postrzeganie właściwości i zastosowanie

Rozbity termometr – procedury postępowania

➔ Z rtęcią może się zetknąć każdy, kto na przykład rozbił termometr rtęciowy. Sytuacja taka wymaga podjęcia szczególnych działań, które zneutralizują działania toksycznej substancji. Większość Polaków (54%) przyznaje, że nie wie, jak postępować, by zneutralizować działanie rtęci. Spora grupa - 34% osób deklaruje, że potrafiloby zachować się odpowiednio, ale tylko 11% wyraża swoje przekonanie w sposób kategoriyczny. „Trudno odpowiedzieć” – odpowiedziało na zadanie pytanie 22%, co w tym akurat przypadku, interpretować można jako brak odpowiedniej wiedzy.

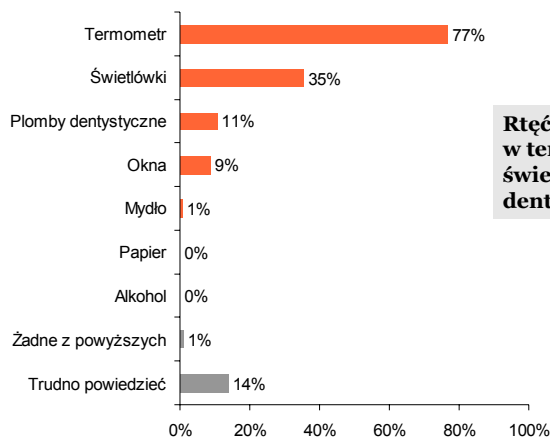
- Do grup, które w większym stopniu niż przeciętnie deklarują, że znają procedury postępowania, należą: prywatni przedsiębiorcy (60%), kierownicy i specjaliści (45%), badani z wykształceniem wyższym (45%) oraz osoby w wieku 50-59 lat (42%).
- Z drugiej strony do osób, które w porównaniu do ogółu, w mniejszym stopniu deklarują znajomość odpowiednich procedur, należą respondenci z wykształceniem podstawowym (59%).

Wyniki badania

Rtęć – postrzeganie właściwości i zastosowanie

Które produkty Pana(i) zdaniem mogą zawierać rtęć?

Rtęć jest substancją używaną w termometrach, świetłówkach, oraz plombach dentystycznych.

N= 1000, pytanie wielokrotnego wyboru

Wyniki badania

Rtęć – postrzeganie właściwości i zastosowanie

Produkty zawierające rtęć

- ➔ Wśród produktów, które najczęściej wskazywane są, jako te, które mogą zawierać rtęć, znajdują się termometr (77%), świetłówki (35%), plomby dentystyczne (11%), oraz okna (9%). Na mydło powołuje się co setny badany a alkohol i papier (słusznie) - nie pojawiają się jako odpowiedzi na pytanie. Do braku wiedzy na zadany temat przyznaje się 14% osób a 1% twierdzi, że żaden z wymienionych produktów nie może zawierać rtęci.
- ➔ Potwierdza się wniosek wynikający z innych pytań – wiedza o działaniu i zastosowaniu rtęci jest stosunkowo niewielka. W tym przypadku chodzi o posiadanie informacji, w jakich produktach znaleźć można rtęć.

• Jeśli chodzi o zawartość rtęci w oknach, to grupami, które w większym stopniu orientują się w temacie, są kierownicy i specjaliści (18%), osoby z wykształceniem wyższym (13%), a także mężczyźni (11% w porównaniu do 7% kobiet). Oznacza to, że nawet wśród najbardziej zorientowanych, wiedza o rtęci w oknach jest bardzo ograniczona.

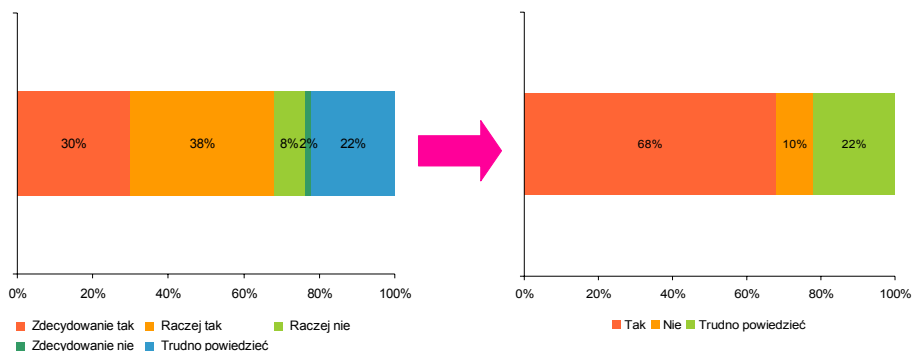
• Analizując ogólną wiedzę o zawartości rtęci w różnych produktach, podkreślić należy, że szczególnie niedoinformowane są osoby najmłodsze (15-19 lat) i najstarsze (60 lat i więcej), mieszkańcy wsi, oraz osoby z wykształceniem podstawowym. Na drugim krańcu znajdują się osoby z wykształceniem wyższym, kierownicy i specjaliści. Żadna, z najbardziej zorientowanych grup, nie posiada pełnej wiedzy o występowaniu rtęci w różnych produktach.

Wyniki badania

Rtęć - postrzeganie właściwości i zastosowanie

Rtęć jest wykorzystywana np. do produkcji okien. Czy przy niezmięnionej cenie był(a)by Pan(i) skłonny(a) do zakupu produktów bezrtęciowych, tak by ograniczyć lub wyeliminować wydobycie tego pierwiastka?

N= 1000

Wyniki badania

Rtęć - postrzeganie właściwości i zastosowanie

Zakup produktów bezrtęciowych

→ Na pytanie „Czy przy niezmięnionej cenie był(a)by Pan(i) skłonny(a) do zakupu produktów bezrtęciowych, tak by ograniczyć lub wyeliminować wydobycie tego pierwiastka?” więcej niż 1/5 badanych odpowiada „trudno powiedzieć”. Ogólnie jednak przeważają osoby, które zakupiłyby produkt bezrtęciowy (68% w porównaniu do 10%, które deklarują, że produktu bezrtęciowego raczej lub zdecydowanie by nie kupiło).

- Najbardziej skłonni do zakupu produktów bezrtęciowych byłiby kierownicy i specjaliści (82%), osoby z wykształceniem wyższym (75%), czyli osoby, które przeważnie dysponują największym dochodem a jednocześnie, jak pokazały badania, posiadają największą świadomość odnośnie właściwości i zastosowania rtęci.

- W porównaniu do ogółu, najmniej skłonni do zakupu produktów bezrtęciowych byłiby badani z wykształceniem podstawowym (51%) oraz mieszkańcy wsi (64%), czyli ci, którzy o działaniu rtęci wiedzą najmniej.

Podsumowanie

- ➔ Świadomość Polaków na temat szkodliwości różnych substancji, w tym również rtęci, jest stosunkowo niewielka. O ile rtęć uznawana jest za toksyczną przez zdecydowaną większość (84%), to amoniak już tylko przez około połowę (53%). Z drugiej strony sól kuchenna, tj. jedna z najpopularniejszych przypraw, względnie często traktowana jest jako substancja toksyczna (10%).
- ➔ O tym, że rtęć w zetknięciu ze środowiskiem naturalnym zachowuje swoje szkodliwe właściwości, wie prawie 60% Polaków.
- ➔ Większość Polaków (54%) przyznaje, że nie wie, jak postępować, by zneutralizować działanie rtęci.
- ➔ O tym, że rtęć może występować w termometrach, wie 77% Polaków, w świetłówkach 35%, w plombach dentystycznych 11%, a w oknach 9%.
- ➔ Na pytanie „Czy przy niezminionej cenie był(a)by Pan(i) skłonny(a) do zakupu produktów bezrtęciowych, tak by ograniczyć lub wyeliminować wydobycie tego pierwiastka?” 68% udziela odpowiedzi twierdzącej.
- ➔ Ogólnie do grup, które o rtęci wiedzą więcej niż ogół badanych, należą: osoby w wieku dojrzałym, z wykształceniem wyższym, kierownicy i specjaliści. Na przeciwnym biegunie znajdują się: mieszkańcy wsi, osoby z wykształceniem podstawowym, czy też ludzie z najstarszej i miejscami również z najmłodszej kategorii wiekowej.

Wnioski

- ➔ Wyniki badania pokazują, że należy:
 - informować na temat toksycznego działania rtęci
 - edukować, jak postępować w przypadku, gdy np. rozbije się termometr.
- ➔ Ze względu na niewielką wiedzę młodzieży na temat rtęci, należałoby przejrzeć programy nauczania i upewnić się, że młodzi ludzie uczą się w szkole zasad BHP, dzięki którym poznają sposoby zachowania się w sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia.

Partnerzy kampanii:

oknonet.pl

odpowiedzialny
biznes.pl